

Een dorpswinkel.

Bij de winkel van Ribbat is (nog steeds) alles te koop.

Er is veel veranderd, kijkend naar de foto met het winkelpand aan, nu de Dorpsstraat, waarvan de familie Ribbers(Opa J.A. Ribbers, Marie, Theo, Hendrik en Jos) de klanten staan op te wachten. Of het moet een foto zijn geweest voor "het Belletje" in die tijd. De hakken van de klompen strak tegen elkaar, op de stoep voor de winkel. Van een rolstoelvriendelijke toegang was geen sprake, getuige de forse stoep die de ingang markeert. De stoep die tot de sloop van het pand in 1957 dienst heeft gedaan. Van uniforme bedrijfskleding was evenmin sprake, wel strak dichtgeknoopte jasjes waarin in de uitpuilende zakken, zich blijkbaar belangrijke spullen bevonden. Van enige naamsaanduiding op de gevel was evenmin sprake. De enige reclame aanduiding betrof een geëmailleerd reclame bord en twee transfers van Douwe Egberts, koffie en thee, en tabak op de toegangsdeur. Het raampje met de DE-reclame voor tabak heeft tot op heden de sloop overleefd. Het linkergedeelte bestond uit een kleine boerderij, een zaad/meelhandel en een winkel. Wel nog twee etalage ramen waar enige waren werden gepresenteerd.

Het toenmalige pand aan den Heelweg, K42, is op 18 februari 1911 aangekocht door J.A. Ribbers, machinist van Coop. Ver. Beltrumsche Stoom Zuivelfabriek, voor fl.4200.00 uit de nalatenschap van Johanna Aleida Nijenhuis, winkelierster en aldaar ongehuwd, zonder ouders, kinderen of testament overleden, die tot hare erfgenamen naliet de verkopers haren broeder en twee zusters Nijenhuis. In 1942 overleed J.A. Ribbers tengevolge van een ongeluk met paard en stortkar.

T.h.j. Ribbers, mijn vader, nam in 1942 de zaak over: (uit de nog aanwezige acte de volgende beperkte opsomming)

Een toonbank, koekjesrek, suikerwerkkastje, een riemenstandaard voor fl.40.00. Borstelwerk, inmaakflessen, surrugaten, een venterskar en twee transportfietsen, een paard. 3 melkkoeien, een vaars, twee kalveren, twee mestvarkens, twee biggen. 10 kippen een oude wagen, een stortkar, een gierkar met pomp enz.

Op een andere foto uit die tijd laat Pa zich als jonge ondernemer vastleggen met hoed, met weer de dichtgeknoopte ventersjas, met een tweewielige stortkar, met vooraan onder bevestigd een petroleumblik, petroleum dat werd verkocht, want men beschikte niet overal over stoom. De eierkist bovenop ontbrak ook toen niet. Zijn zwarte paard kende zijn taak, als mensen te dicht bij de kar kwamen draaide hij rond om ze te verjagen, zo vertelde Pa eens.

Zo waren er elke dag vaste routes en tussen de middag waren er vaste adressen waar het brood werd genuttigd. Er is daarna ook nog enige tijd met een vierwielige kar gevent.

Na de oorlog besloot Pa tot de aanschaf van een Dump legerwagen, die werd omgebouwd tot venterswagen, met de mogelijkheid om boven op een rek voor eierkisten te plaatsen. De uitbetaling van de door ons meegenomen eieren was voor mening huishouden het huishoudgeld. Pa schreef met een verkeerspotlood, die hij achter zijn oor/pet droeg, alle boodschappen op, schreef de prijs erachter en telde vervolgens uit het hoofd de bedragen op. Dat moest foutloos en snel gebeuren en hij had daarmee een reputatie opgebouwd.

Het 's avonds weer volpakken van de ventwagen was een precies werkje. De indeling weet ik nog precies. Sneeuw wit, Radion, Sil, Creackfree en Sb Stijfel enz. Achterin de (pruim)tabak en de Nothstate, Bond Strate, de veginia sigaretten enz. Voorin de door Ma verpakte suiker en de grote fles Maggie, voor de navul. Het verrassingspakket met zeepoeder van Klok, waarvan het gratis bijverpakte speelgoedje volgens een vast patroon onder de kinderen werd verdeeld. En niet te vergeten de repen Kwatta. Tien soldaatjes gaf een gratis reep.

Het uitpakken van de boodschappen, vanuit de grote rieten mand, met als laatste het uitschudden op het aanrecht van de Ribbat snoepjes.

Niet alles was altijd voldoende in de venterswagen voorradig, kwamen wij 's middags uit school, dan waren er twee werkjes die op ons broers wachtten. Je pakte de eieren om, of je bracht de nabestelling rond. Met twee grote leren tassen en soms een eierkist op de fiets, maakte je je rondje.

Het verzamelen van eieren behoorde in die tijd tot de core business en is vele jaren een belangrijke bron van inkomsten geweest. Het verzamelen van de eieren leverde ook regelmatig "knik eieren" op. Hiervoor stond een aluminium schaal voor in de ventersauto

tussen de flessen Abro en bleekwater. Wat zou de smaakpolitie er nu wel niet voor een opmerking over maken? Wat je ook leerde was dat wanneer een ei erg genikt was je het ei even rauw naar binnen sloeg, want het was zonde om dat weg te gooien.

Regelmatig kwam Pa 's avonds tijdens de slachttijd, thuis met een jampotje met Varkenshersen, die had hij onderweg bij een klant meegekregen / gekocht. Ma ging dat met een uitje bakken en werd als een lekkernij als broodbeleg genuttigd.

De wegen waren in die tijd veelal niet verhard, maar Ribbat kon er met z'n vierwiel aangedreven legerdump haast altijd door. Af en toe ging het mis, kwam je vast te zitten. Dan moest er boeren- of andere hulp er aan te pas komen.

Elke dinsdag na schooltijd bracht mijn moeder me naar Voor-Beltrum. Want Pa had dinsdags een druk rit en kon hij enige hulp goed gebruiken. Ik deed mijn uiterste best om alles zo vlug mogelijk te doen en kon dan ook geen begrip op brengen wanneer een klant aan mijn vader vroeg: Theo zin een kop koffie? Zijn antwoord was steevast: Ja, dat kank wal effen doen, terwijl hij bij de vorige klant ook al koffie had gedronken. Dat viel onder klantenbinding, heb ik later van Pa begrepen, maar ik had daar toen geen enkel begrip voor. Was er eens ergens discussie over, dan zei Pa altijd: Ja, jongen ie leert net zo lang in oe leven tot dai de vingers even lang hebt.

De boerderij, en meelhandel waren al gestaakt en er werd besloten tot een fikse verbouwing. De voorste slaapkamer werd opgeofferd en werd bij aan de winkel getrokken. Deze ging dienst doen als ruimte waar aardewerk en voornamelijk gipsen beelden werden daar verkocht. Maria beelden, Heilig Hart beelden van groot tot klein, engeltjes, liggende honden, tot roodkapje aan toe. Deze werden aan de deur gekocht van een Amsterdamse Joodse familie. Religieuze artikelen zoals, bedienstellen, kruisbeelden, wijwaterbakjes, rozenkransen en tegen kerst Kerstbeelden / kribben behoorden tot het assortiment.

Ook in die tijd werden goederen betrokken van leveranciers, waarmee vaak een soort van alleenverkoop werd overeengekomen, zodat de producten niet bij de overige collega's te koop waren. (Onderscheidend moest het zijn)

Zo verkochten wij veel van de mij bekende blauwe pakjes Superior Pudding.

Er was Abro (afwasmiddel met de bekende gratis insteek kraaltjes) en Azon bleekwater. Maar wij verkochten de bleekwater, van Gajo uit Eibergen.

De bakproducten zoals bloem, pannenkoekmeel, boekweitmeel enz verkochten wij van de Firma Kreeftenberg uit Deventer. Die naast een levensmiddelen grossierderij ook o.a. Soja enz. bij A.B.T.B. in Beltrum verkocht.

Vrijdag 's middags werd er dan door de vertegenwoordiger meegegeten en werd er via de telefoon de bestellingen doorgegeven aan de zaak. Dan ging het ook over de prijzen van soja, of andere veevoergrondstoffen op de termijnmarkt, we begrepen er als kleine jongen niets van. Maar het was wel interessant. Je ving wel eens toevallig iets op, maar er mocht niet over gesproken worden.

Deze vertegenwoordigers waren toen al vaak in het bezit van een auto van de zaak. Daar kon je je als kleine jongen aan vergapen. Bijzonder was de komst van de vertegenwoordigers van De Gero fabrieken. Dat waren in onze ogen heren van stand. Ma was altijd gespannen als "de Heren" langs kwamen. Aan sommige vertegenwoordigers had Ma een hekel, het waren drammers, die probeerden je altijd meer te verkopen dan nodig

en dan ontstond er wel eens een woordenwisseling met Pa als er iets te veel was gekocht. Als dan de volgende keer Ma de bewuste vertegenwoordiger weer langs zag komen, was Ma jammer, net even niet thuis. Dan werden wij met twee broers de winkel ingestuurd en moesten de vertegenwoordiger "de deur uitwerken".

Afrekenen en koffiedrinken op zondagmorgen.

Lang was er de gewoonte om na de kerk op zondagmorgen bij de kruidenier of bakker koffie te drinken, vergeten boodschappen te halen en de wekelijkse boodschappen af te rekenen. Dan was er 's morgens voor de Heilige mis gelegenheid de communie te halen. Liep je na de mis in draf naar huis, want dan moesten de koekjes worden klaargezet, de deksels van de koekjes blikken eronder en het vetpapier netjes langs de rand gevouwen. Dat mocht niet zo blijven staan tot na de verkoop want anders werden de koekjes zacht. Het bleek een innovatieve vondst, de rode glazen deksels die over de rand van het koekjesblik kon worden geschoven, waardoor voornoemde werkzaamheden konden vervallen.

Voor die tijd was het ook heel gewoon dat de dienstmeisjes vaak kost en inwoning genoten, ze waren er van maandagmorgen tot en met zondag direct na de middag. Ook de Loverboys maakten toen vaak deel uit van ons gezin.

Speelgoed heeft ook vele jaren onderdeel uitgemaakt van de verkoop.

Ik herinner me een foto van Pa en Ma op een Sparta motorfiets in de stromende regen terwijl ze naar Almelo gingen om bij Ottto Simon speelgoed in te kopen. Tijdens de sinterklaas periode werd onze woonkamer ontruimd, werden er tafels aan elkaar geschoven en werden er drie banen met al het speelgoed van boven, in de woonkamer uitgestald. Ook stonden wij jaarlijks met een speelgoed kraam op de Kermis in de wei tegenover de kerk. Tante Annie uit Drente kwam altijd helpen. Die riep tegen de koper: Dat speelgoed is ijzersterk, maar als even later kinderen aan het speelgoed zaten riep ze: Jongens niet aan het speelgoed zitten want het is zo kapot!

Paul Ribbers

